

Ομιλία

Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της MYTILINEOS

Ευάγγελου Μυτιληναίου

**στην Ημερίδα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με θέμα
«Ελληνική Βιομηχανία και τρέχουσες εξελίξεις στην Ε.Ε.»**

Αθήνα, 22 Μαρτίου 2019

Καλημέρα σε όλους.

Θα ήθελα κατ' αρχήν να ευχαριστήσω τον Υπουργό για την πρόσκληση και να τον συγχαρώ για την πρωτοβουλία του να ανοίξει τη δημόσια συζήτηση γύρω από την πρόοδο της Ελληνικής Βιομηχανίας, που είναι συνδεδεμένη με τις εξελίξεις στο Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Όλοι γνωρίζουμε εξάλλου ότι πολύ μεγάλο μέρος των κανόνων, κατευθύνσεων και στόχων που διέπουν την τύχη και της βιομηχανίας μας, σχεδιάζονται ή εξαρτώνται από τις Βρυξέλλες.

Και ο χρονισμός της ημερίδας αυτής είναι πολύ εύστοχος, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μόλις λίγους μήνες πριν, το Νοέμβριο, δημοσίευσε το όραμά της για μια «κλιματικά ουδέτερη οικονομία» έως το 2050. Οκτώ φιλόδοξα σενάρια που στόχο έχουν την προσαρμογή ή και τη ριζική αναμόρφωση κάθε οικονομικής δραστηριότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου να επιτύχουμε αυτά, για τα οποία δεσμευθήκαμε με τη συμφωνία του Παρισιού. Μεγάλο βάρος, βέβαια, πέφτει στους τομείς της ηλεκτροπαραγωγής και των μεταφορών, ωστόσο και για τη βιομηχανία, η προσδοκώμενη μείωση εκπομπών αγγίζει το 80% σε σχέση με τα επίπεδα του 2005.

Ο σχεδιασμός κάνει λόγο για εξηλεκτρισμό σχεδόν όλων των βιομηχανικών διεργασιών με ηλεκτρική ενέργεια προερχόμενη από ΑΠΕ, εξάντληση όλων των δυνατοτήτων για ενεργειακή απόδοση, κυκλική οικονομία, καινοτόμες εφαρμογές

υδρογόνου, βιομάζας κλπ. η ευρωπαϊκή -και βεβαίως η ελληνική- βιομηχανία οφείλει να γίνει πιο καθαρή.

Όμως αυτή η πρόκληση για την ευρωπαϊκή οικονομία και τη βιομηχανία της δεν είναι χωρίς κόστος και χωρίς κινδύνους. Η Επιτροπή κάνει λόγο για ετήσιες επενδύσεις άνω του 1 τρις € συνολικά, δηλ. σε όλους τους κλάδους της οικονομίας για την επίτευξη των στόχων.

Όπως όμως το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής, έτσι και ο ανταγωνισμός και η οικονομία είναι παγκόσμια. Η Ευρώπη πρέπει να το συνειδητοποιήσει αυτό καλά γιατί -δυστυχώς- όσο μπροστάρης κι αν είναι στην προσπάθεια, αντιπροσωπεύει μόλις το 9% περίπου των παγκόσμιων εκπομπών αερίων ρύπων και έως το 2030 θα πέσει στο 6%! Και αν πιέσει υπερβολικά την εσωτερική της οικονομία χωρίς οι άλλες υπερδυνάμεις να ακολουθούν στο μονοπάτι αυτό, όχι μόνο θα χάσει η ίδια αλλά θα χάσει και ο πλανήτης. Στον κλάδο που γνωρίζω καλά, το αλουμίνιο, η Κίνα έχει καταφέρει να εκτιναχθεί στο 60% περίπου της παγκόσμιας παραγωγής (από περίπου 10% το 2000), με αθέμιτες επιδοτήσεις και ηλεκτροδότηση σχεδόν εξ ολοκλήρου από ανθρακικές μονάδες! Σε πρόσφατη μελέτη του ΟΑΣΑ αναδεικνύονται οι στρεβλώσεις στην αγορά αυτή, κυρίως λόγω της συμπεριφοράς της Κίνας. Αλλά και η Αμερική, ανεξάρτητα τι πιστεύει κανείς για τον Πρόεδρό της, αυτή τη στιγμή ακροβατεί σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής ενώ ταυτόχρονα έχει ξεκινήσει εμπορικό πόλεμο με την Κίνα και έχει κάνει κινήσεις και κατά της Ρωσίας.

Όλα αυτά δημιουργούν ένα δύσκολο γρίφο για την Ευρωπαϊκή βιομηχανία, που αγωνίζεται να συμπορευτεί με τον απαιτητικό στόχο της απανθρακοποίησης αλλά και να παραμείνει διεθνώς ανταγωνιστική, απέναντι σε κράτη και εταιρείες που δεν ακολουθούν πάντα τις ίδιες νόρμες.

Γι' αυτό, μέσα από τους συλλογικούς φορείς εκπροσώπησης στα Ευρωπαϊκά fora, ο ΣΕΒ τονίζει συνεχώς την ανάγκη η φιλοδοξία να συνοδεύεται από ρεαλισμό και από στοχευμένες δράσεις για το σήμερα και το αύριο, προκειμένου να εξασφαλίσουμε ένα level playing field για τη βιομηχανία μας σε παγκόσμιο επίπεδο. Το ETS είναι μία χαρακτηριστική περίπτωση, σε επίπεδο άμεσων όσο και έμμεσων εκπομπών, δηλ. του κόστους ρύπων που μετακυλιέται μέσω των τιμών ηλεκτρισμού, κάτι που στην

Ελλάδα η βιομηχανία έχει νιώσει βάρβαρα στο πετσί της, ιδίως από πέρυσι που οι τιμές CO2 σκαρφάλωσαν πάνω από τα 20€/tn.

Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα του Ευρωβαρόμετρου για την πορεία των μεταρρυθμίσεων, προ 10 ημερών στείλαμε ως Business Europe στο Συμβούλιο της ΕΕ ένα ηχηρό μήνυμα για την ανάγκη έμπρακτης στήριξης της βιομηχανίας και επαναξιολόγησης της πολιτικής τη Ευρώπης αξιώνοντας μεταξύ άλλων και την ορθή εφαρμογή των κανόνων για τον ανταγωνισμό, την ενέργεια και το περιβάλλον με το βλέμμα στραμμένο και στον υπόλοιπο πλανήτη.

Για την Ελληνική βιομηχανία, δε, οι επιταγές αυτές αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη σημασία, καθώς πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες εξαντλούν όλα τα περιθώρια για να στηρίξουν τη βιομηχανία τους.

Τη βιομηχανία τους όχι τους βιομήχανους όπως λένε τα παλιομοδίτικα κλισέ.

Παρ' ότι έχουν γίνει κάποια βήματα τα τελευταία 6-7 χρόνια προς αυτή την κατεύθυνση, υστερούμε ακόμα πολύ στη διαμόρφωση φιλικού περιβάλλοντος για νέες επενδύσεις, που τόσο τις χρειάζεται η Ελλάδα για την ανάκαμψη από την πολύ δύσκολη κρίση. Μία κρίση που δοκίμασε τις αντοχές της κοινωνίας μας συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων. Ως ΣΕΒ έχουμε απარიθμήσει τόσο τις γενναίες όσο και τις πιο «εύκολες» παρεμβάσεις που απαιτούνται:

Κίνητρα για επενδύσεις (φορολογικά και άλλα), επιτέλους απλοποίηση και επιτάχυνση των αδειοδοτικών διαδικασιών (το fast track θα πρέπει να γίνει ο κανόνας, όχι η εξαίρεση αν θέλουμε η Ελλάδα να προχωρήσει με τους ρυθμούς που χρειάζονται), ειδική αντιμετώπιση και ξεκάθαρη προώθηση των στρατηγικών ή εμβληματικών επενδύσεων, απαλλαγή από απηρχαιωμένες νομικές και ρυθμιστικές αγκυλώσεις που έχουν καθλώσει για χρόνια τις υγιείς δυνάμεις της οικονομίας και πολλά άλλα.

Το πολυνομοσχέδιο του υπουργείου Οικονομίας κινείται σίγουρα προς τη σωστή κατεύθυνση και οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι αφουγκράστηκε την πραγματική οικονομία και περιλαμβάνει αρκετές σωστές παρεμβάσεις. Ελπίζουμε να ακολουθήσουν και αλλά τέτοια παραδείγματα.

Και -βεβαίως- δεν θα μπορούσα να παραλείψω την ανάγκη για στοχευμένες παρεμβάσεις με στόχο την ελάφρυνση του ενεργειακού κόστους, που για πολλές από τις βιομηχανίες μας είναι καταλυτικής σημασίας! Σε αυτή την προσπάθεια, η εκάστοτε Κυβέρνηση θα πρέπει να απαλλαγεί από το ενοχικό σύνδρομο που εμπόδισε για χρόνια την εποικοδομητική συνεργασία με τις ελληνικές βιομηχανίες και επιχειρήσεις. Πρέπει να ακολουθήσει –κατ’ αρχήν– τα πρότυπα και τις λύσεις που έχουν υιοθετηθεί με επιτυχία σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και να πάει πέρα από αυτά, αφού η ελληνική βιομηχανία δυστυχώς ακόμα δεν έχει, σε μεγάλο βαθμό, τις επιλογές και τις διευκολύνσεις άλλων χωρών. Ταυτόχρονα, οι θεσμοί στην Ελλάδα υπολειτουργούν ή -σε ορισμένες περιπτώσεις- παρακωλύουν τις επενδύσεις με πράξεις και παραλείψεις, ενώ μονοπωλιακές πρακτικές στραγγαλίζουν τη βιομηχανία. Στον τομέα του ενεργειακού κόστους λ.χ. ο Υπουργός, κύριος Πιτσιόρλας, τόλμησε να αναλάβει μία γενναία πρωτοβουλία για να βοηθήσει εντός και εκτός Ελλάδος την ενεργοβόρο βιομηχανία μας, όμως έχει πέσει σε τοίχο!

Ας το συνειδητοποιήσουμε:

Δεν είμαστε ούτε Γερμανία, ούτε Νορβηγία ενώ –ως βιομηχανία– σε πολλά πράγματα μπορεί να ζηλεύουμε ακόμα και τη γειτονική Βουλγαρία ή την Τουρκία:

Παρ’ όλα αυτά, οι βιομηχανίες και οι επιχειρήσεις μας έχουν και τη γνώση και την ικανότητα να επιβιώσουν και να θριαμβεύσουν στο διεθνή ανταγωνισμό, αρκεί να παίζουν επί ίσοις όροις με τους ευρωπαίους και τους ανταγωνιστές τους από τρίτες χώρες. Άλλωστε η ελληνική βιομηχανία πάλεψε την κρίση στα ίσια. Συνέχισε να προσφέρει θέσεις εργασίας, συνέχισε να τολμά σε νέες επενδύσεις. Όχι πάντα με τους καλύτερους όρους...

Οι μεταποιητικές δραστηριότητες δημιούργησαν περίπου το 9,9% της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ) το 2016 (ή στο 8,6% του ΑΕΠ), ενώ ο ευρύτερος βιομηχανικός τομέας (μεταποίηση, εξόρυξη, ενέργεια, κ.λπ.) δημιούργησε το 13,8% της ΑΠΑ, με 20,5 δισ. ευρώ άμεσα. Το 87,7% των εξαγωγών αγαθών ήταν βιομηχανικά προϊόντα (αξίας 22,3 δισ.) ή το 42,1% των συνολικών εξαγωγών.

Η βιομηχανία ήταν αυτή που κατάφερε, παρά το αντίξοο οικονομικό κλίμα, να συνεισφέρει το 40% του συνολικού φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων, ενώ

χαρακτηριστικά μόνο αναφέρω ότι τα δύσκολα χρόνια, από το 2009 έως το 2015 πραγματοποίησε 23 δισ. ευρώ επενδύσεις.

Η βιομηχανία οφείλει αλλά και επιθυμεί να είναι ο βραχίονας της παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας. Η βιομηχανία οφείλει αλλά και επιθυμεί να συμβάλει στον σχεδιασμό μίας ακόμα σημαντικότερης μεταρρύθμισης: Αυτής της ενιαίας βιομηχανικής πολιτικής.

Και όπως όλες οι μεταρρυθμίσεις, έτσι και αυτή, χρειάζεται όραμα, ιδέες, συναίνεση και συμπράξεις. Χρειάζεται μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και προοπτική. Βρισκόμαστε σε ένα χρονικό πλαίσιο που θέλω να πιστεύω ότι όλοι είμαστε έτοιμοι να κάτσουμε στο ίδιο τραπέζι και να συζητήσουμε για την ανάπτυξη που θέλουμε. Αυτή που θα επιτρέψει στην οικονομία να ανασάνει, που θα φέρει πίσω τους νέους μας επιστήμονες, που θα επιτρέψει στην βιομηχανία να ανακτήσει τον ηγετικό της ρόλο.

Η Ευρώπη κινείται στην εποχή του Industry 4.0 και εμείς ακόμα και σήμερα δεν έχουμε λύσει βασικά θέματα, όπως το ενεργειακό κόστος.

Ο ΣΕΒ έχει ήδη εκθέσει τις προτάσεις του στο πλαίσιο της Επιτροπής Βιομηχανίας του Business Europe, οι οποίες και αφορούν ένα σχέδιο βιομηχανικής αναγέννησης της χώρας που εναρμονίζεται με τη στρατηγική της Ε.Ε. για τη βιομηχανική πολιτική και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της.

Η Βιομηχανία μπορεί να μπει στην πρώτη γραμμή και να συμβάλει καθοριστικά στο κτίσιμο της μετά – κρίσης Ελλάδας. Με την αρωγή όλων των παραγωγικών δυνάμεων, αλλά και της Πολιτείας, το μερίδιο της βιομηχανίας στο ΑΕΠ της χώρας μπορεί να φθάσει ακόμα και το 12% σε λίγο χρόνο και να συμπαρασύρει την οικονομία σε ανοδική τροχιά.

Με συγκεκριμένες προτάσεις που κατευθύνονται τόσο στο παραγωγικό δυναμικό, όσο και στις συνδεδεμένες υπηρεσίες.

Η εξίσωση φαίνεται απλή αλλά χρειάζεται εθνική συνεννόηση, διάλογο, τόλμη: Απλούστερο νομοθετικό πλαίσιο, κίνητρα, επενδύσεις. Και άρα περισσότερα έσοδα για το κράτος, περισσότερη εξωστρέφεια.

Δεν υπάρχουν πια βιομήχανοι. Βλέπετε κανένα βιομήχανο σε lifestyle περιοδικό;

Ούτε κατά διάνοια. Γιατί το κοινωνικό μοντέλο άλλαξε. Η εικόνα του ευτραφούς βιομήχανου με το πούρο και το παπιγιόν δεν υπάρχει πια. Οι άνθρωποι που διευθύνουν τις βιομηχανίες είναι πάρα πολύ σκληρά εργαζόμενοι με πλήρη συναίσθηση της ευθύνης τους για τους εργαζόμενους, την οικονομία και την κοινωνία.

Καιρός είναι σε εμάς που έτυχε να διευθύνουμε μικρότερες ή μεγαλύτερες επιχειρήσεις να αποενοχοποιηθούμε και μαζί με τους εργαζόμενους και τους επιχειρηματικούς εταίρους να αποκαταστήσουμε το κοινωνικό προφίλ της υγιούς επιχειρηματικότητας.

Και να πρωτοστατήσουμε στην επαναφορά της Ελλάδας στην πρωτοπορία της ανάπτυξης, της εργασίας και της προόδου.

Σας ευχαριστώ.